

รายการ ร้อยเรื่อง...เมืองไทย

สถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภา & คณะอนุกรรมการฝ่ายข้อมูล
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนอุทองใน เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ โทร. ๐-๒๒๕๔-๒๐๖๐

เรื่อง กฎหมายการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า
เรียบเรียง นางสาววันวิภา สุขสวัสดิ์ นิตกรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานบริการวิชาการ ๒ สำนักวิชาการ
ออกอากาศ วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

วิธีการซื้อขายล่วงหน้านับเป็นช่องทางหนึ่งที่นักลงทุนมักเลือกใช้เพื่อลดความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนทางด้านราคา ซึ่งถ้ามองย้อนกลับไปเมื่อสิบกว่าปีก่อน ตลาดสินค้าล่วงหน้าอาจเป็นเรื่องใหม่สำหรับประเทศไทย ต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ขึ้นใช้บังคับ จึงทำให้มีการจัดตั้งตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย (The Agricultural Futures Exchange of Thailand: AFET) เพื่อช่วยเหลือให้การซื้อขายสินค้าเกษตรมีประสิทธิภาพ สร้างความเชื่อมั่น และลดความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาสินค้าเกษตร ต่อจากนั้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๖ ก็ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๖ ขึ้นใช้บังคับอีกฉบับหนึ่ง จึงทำให้มีบริษัท ตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) (Thailand Futures Exchange: TFEX) เกิดขึ้นอีกตลาดหนึ่งที่ดำเนินการในเรื่องของตลาดสินค้าล่วงหน้า ซึ่งทั้งสองตลาดนี้จะมีขั้นตอนในการซื้อขายที่ใกล้เคียงกัน และนี่จึงเป็นที่มาของการตราพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อที่จะรวมตลาดซื้อขายล่วงหน้าทั้งสองตลาดให้มีการซื้อขายล่วงหน้าเพียงตลาดเดียว

พระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงเป็นกระบวนการทางกฎหมายที่นำไปสู่การทำให้มีการซื้อขายล่วงหน้าเพียงตลาดเดียวที่บริษัท ตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) ซึ่งจากเดิมบริษัท ตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) ทำหน้าที่เป็นศูนย์ซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าในสินค้าทั่วไป ส่วนตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการซื้อขายล่วงหน้าสินค้าเกษตร โดยพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาวันที่ ๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๘ มีผลใช้บังคับนับตั้งแต่วันที่ ๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๘ มีผลให้มีการยุบเลิกสำนักงานคณะกรรมการกำกับและการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า และตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย เมื่อครบกำหนด ๑๕ เดือนนับแต่วันที่กฎหมายฉบับนี้มีผลใช้บังคับ

ในช่วงของการดำเนินการเพื่อยุบเลิกสำนักงานคณะกรรมการกำกับและการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า และตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยภายใน ๑๕ เดือนนั้น พระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ยังคงใช้บังคับอยู่ และเมื่อครบระยะเวลาดังกล่าวแล้วจะทำให้หน่วยงานภายใต้กฎหมาย และกฎหมายว่าด้วยการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าเป็นอันยกเลิกไป แต่ในระหว่างที่กฎหมายว่าด้วยการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้ายังมีได้ยกเลิก ให้สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (สำนักงาน ก.ล.ต.)

และศูนย์ซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าดำเนินการให้มีการซื้อขายสัญญาซื้อขายที่มีสินค้าเกษตรเป็นสินค้าหรือตัวแปรให้ได้ภายใน ๕ เดือนนับแต่วันที่พระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๘ ใช้บังคับ และห้ามตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทยจัดให้มีการซื้อขายล่วงหน้า เมื่อศูนย์ซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าจัดให้มีการซื้อขายแล้ว

ทั้งนี้ เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงการคลังเสนอ ให้คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (คณะกรรมการ ก.ล.ต.) ประกาศกำหนดเพิ่มเติมให้สินค้าเกษตรเป็นสินค้าตามพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยให้ “สินค้าเกษตร หมายถึง ผลผลิตทางเกษตรกรรมและผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการแปรรูปผลผลิตทางเกษตรกรรม” โดยเป็นความหมายเดียวกันกับที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๒ และคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) จะออกประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาให้สินค้าเกษตรเป็นสินค้าตามมาตรา ๓ ของพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๖ เพื่อให้บริษัท ตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) สามารถทำการซื้อขายล่วงหน้าโดยสัญญาซื้อขายล่วงหน้ามีสินค้าเกษตรเป็นสินค้าอ้างอิงได้ตามกฎหมาย

โดยพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ๒๕๕๘ ฉบับนี้ บทบัญญัติของกฎหมายจะรองรับรอยต่อของการยกเลิกพระราชกฤษฎีกาซื้อขายสินค้าสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่ให้กระทบต่อการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าของลูกค้า ทำให้การซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้ามีความต่อเนื่อง ทั้งในเรื่องการดำเนินการและการทำหน้าที่ของโบรกเกอร์ นอกจากนี้ กฎหมายยังได้รองรับการโอนย้ายพนักงานทำให้ไม่กระทบแก่ผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับจากการให้มีการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าเพียงตลาดเดียวในศูนย์ซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้าตามกฎหมายว่าด้วยสัญญาซื้อขายล่วงหน้าตามนโยบายของรัฐบาลนั้น จะเป็นประโยชน์แก่การซื้อขายล่วงหน้าประเทศไทย โดยทำให้เพิ่มประสิทธิภาพการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ยกระดับการซื้อขายล่วงหน้าของประเทศไทยเป็นการลดความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาสินค้าเกษตรในอนาคต อันจะนำไปสู่ผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศ ให้เกิดประโยชน์ต่อภาคการเกษตรและเศรษฐกิจของประเทศ แต่ทั้งนี้จะต้องไม่ลืมว่า การดำเนินการในลักษณะของสัญญาซื้อขายล่วงหน้าถือเป็นการลงทุนอย่างหนึ่งซึ่งผู้ลงทุนจะต้องมีความเข้าใจ มีข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน เข้าใจลักษณะสินค้า เงื่อนไข ผลตอบแทน และความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นจากการลงทุน ประกอบกับทางภาครัฐจำเป็นต้องมีระบบการกำกับดูแลที่ดี มีการเผยแพร่ให้ความรู้ด้านการลงทุนแก่ประชาชน เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ลงทุนในตลาด อันจะทำให้ตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้ามีความสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพเพื่อรองรับกับการพัฒนาต่อไป

บรรณานุกรม

- ตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย. (๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๘). ข่าวประชาสัมพันธ์ AFET ไปร่วมประชุมชี้แจงต่อคณะกรรมการประสานงานสถานิติบัญญัติแห่งชาติ (วิป สนช.) และคณะกรรมการวิชาการวิสามัญกิจการสถานิติบัญญัติแห่งชาติเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. สืบค้น ๒๙ มกราคม ๒๕๕๙ จาก <http://www.afet.or.th/2013/th/news/press/detail.php?id=1006>
- _____. (๒ ธันวาคม ๒๕๕๘). ครม. เห็นชอบให้คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ไปออกประกาศเพิ่มเติมให้สินค้าเกษตรเป็นสินค้าตาม พ.ร.บ. สัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๖ สืบค้น ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ จาก http://www.afet.or.th/2013/th/afet_tfex/news/detail.php?id=23
- “พระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๒” (๑๕ ตุลาคม ๒๕๔๒). ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๙๘ ก, น. ๔.
- “พระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๖” (๑๐ กรกฎาคม ๒๕๔๖). ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม ๑๒๐ ตอนที่ ๖๕ ก, น. ๑.
- พีรพล ประเสริฐศรี. (๒๕๕๖). ความรู้เกี่ยวกับตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า (๑) ความเป็นมาของตลาดสินค้าเกษตรล่วงหน้า. สืบค้น ๒๘ มกราคม ๒๕๕๙ จาก <http://www.afet.or.th/2013/th/learning/article-detail.php?id=3>
- หลักทรัพย์ธนาชาติ. (๒๕๕๘). ประโยชน์ของการซื้อขายล่วงหน้าในตลาดฟิวเจอร์ส. สืบค้น ๒๕ มกราคม ๒๕๕๙ จาก https://www.thanachartsec.co.th/TNS_CMS/Front/Upload/TFEX_CO/D6.htm
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (๒๕๕๘). บันทึกวิเคราะห์สรุปร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ.
- สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. (๒๕๕๘). เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (๒๕๕๘). สภาปฏิรูปแห่งชาติ วาระปฏิรูปที่ ๑๔ : การปฏิรูปภาคเกษตร. กรุงเทพฯ: สำนักงานการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (๒๕๕๘) หนังสือกระทรวงพาณิชย์ ด่วนที่สุด ที่ พณ ๐๔๐๒/๑๓๙๖ ลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๘ เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติการซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ.